

Asia: VN/35626/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle verotusmenettelystä annetun lain 21 §:n muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 141/2025 vp) täydentämisestä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tietosuojavaltuutetun lausunto

Aluksi

Valtiovarainministeriö on pyytänyt tietosuojavaltuutetulta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle verotusmenettelystä annetun lain 21 §:n muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 141/2025 vp) täydentämisestä. Kiitämme mahdollisuudesta lausua asiassa.

Todettakoon, että tietosuojavaltuutettu on ennen lopullisen hallituksen esityksen (hallituksen esitys eduskunnalle laiksi verotusmenettelystä annetun lain 21 §:n muuttamisesta (HE 141/2025 vp) antanut oman lausuntonsa 29.8.2025. Lopullisesta hallituksen esityksestä (HE 141/2025 vp) tietosuojavaltuutettu on puolestaan antanut kirjallisen asiantuntijalausuntonsa eduskunnan perustuslakivaliokunnalle 10.11.2025.

Hallituksen esitys HE 141/2025 vp annettiin eduskunnalle 9.10.2025. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi verotusmenettelystä annettua lakia (1558/1995) siten, että Verohallinto voisi jatkossa kerätä vertailutietotarkastusta varten tietoja tarpeellisessa laajuudessa tietosuojasäätelyssä henkilötietojen käsittelylle säädettyjen vaatimusten puitteissa.

Eduskunnan perustuslakivaliokunta antoi hallituksen esityksestä lausunnon (PeVL 48/2025 vp). Perustuslakivaliokunnan lausunnon mukaan lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä vain, jos valiokunnan sääntelyn täsmentämisestä, vertailutietotarkastuksen tekemisen perusteiden sääntelystä, vertailutietotarkastuksen käytön viimesijaisuudesta, tietojen keräämisen laajuudesta ja tarkastusten toistuvuudesta, oikeusturvasta sekä tarpeesta saattaa valtiovarainvaliokunnan mietintöluonnos perustuslakivaliokunnan käsiteltäväksi esittämät valtiosääntöoikeudelliset huomautukset otetaan asianmukaisesti huomioon.

Nyt lausuttavana olevan hallituksen esityksen luonnoksen mukaan perustuslakivaliokunnan huomautukset otetaan siinä huomioon esittämällä alkuperäisessä esityksessä ehdotettuun säännökseen tarvittavat muutokset.

Nyt lausuttavana olevan hallituksen esityksen luonnoksen mukaan alkuperäisessä hallituksen esityksessä (HE 141/2025 vp) ehdotettuun vertailutietotarkastusta koskevaan sääntelyyn ehdotetaan täydennyksiä, jotka koskevat pääasiassa vertailutietotarkastuksen tekemisen perusteita, vertailutietotarkastuksen käytön viimesijaisuutta, tietojen keräämisen laajuutta ja tarkastusten toistuvuutta sekä luonnollisen henkilön oikeusturvaa. Hallituksen esitysluonnoksen mukaan merkittävin tietopyynnön rajaamista koskeva muutos verrattuna alkuperäiseen hallituksen esitykseen koskee luonnollisten henkilöiden verovalvonnassa heitä koskevien maksutilien kotimaisten maksutapahtumien rajaamista kokonaan tietopyynnön ulkopuolelle. Täydentävässä esityksessä ehdotetaan selkeyden vuoksi myös sääntelyn jakamista kahteen pykälään siten, että tietopyynnöstä vertailutietotarkastuksessa säädettäisiin uudessa 21 a §:ssä. Nyt lausuttavana olevan hallituksen esityksen luonnoksen mukaan täydennyksillä otetaan huomioon perustuslakivaliokunnan lausunnossa (PeVL 48/2025 vp) esittämät huomautukset.

Nyt lausuttavana olevan hallituksen esityksen luonnoksen mukaan siinä ehdotettujen muutosten johdosta Verohallinnon tiedonsaantioikeus olisi rajatumpi kuin alkuperäisen esityksen mukaisessa ehdotuksessa. Muutosten johdosta vertailutietotarkastukset olisivat rajattuja ja kohdennettuja toimintaan, jossa verojen välttämisen riski on suuri.

Tietosuojavaltuutetun toimisto jakaa näkemyksen harmaan talouden torjumisen tärkeydestä ja Verohallinnon tärkeästä roolista tässä tehtävässä.

Tietosuojavaltuutetun näkemyksen mukaan nyt lausuttavana olevan hallituksen esityksen luonnosversioon on tehty oikeansuuntaisia muutoksia alkuperäiseen hallituksen esitykseen verrattuna. Esitysluonnoksessa on kuitenkin edelleen ongelmia koskien asiamukaisten tietosuojalainsäädännön vaatimusten huomiointia. Näitä käydään seuraavaksi tässä lausunnossa lävitse. Lisäksi tietosuojavaltuutettu toteaa edelleen aikaisemman lausunnon tavoin, että kyse on hyvin perusoikeusherkästä kokonaisuudesta, jonka tavoitteena on laaja-alaisesti rajoittaa ihmisten henkilötietojen suojaa.

Kuten nyt lausuttavana olevassa hallituksen esityksen luonnosversiossa on todettu, perustuslakivaliokunta kiinnitti lausunnossaan PeVL 48/2025 vp alkuperäisen hallituksen esityksen lakiehdotusta tarkastellessaan huomiota välttämättömyyskriteerin toteutumiseen sekä sääntelyn täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden edellytyksiin. Perustuslakivaliokunta esitti, että lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä vain, jos valiokunnan sääntelyn täsmäntämisestä, vertailutietotarkastuksen tekemisen perusteiden sääntelystä, vertailutietotarkastuksen käytön viimesijaisuudesta, tietojen keräämisen laajuudesta ja tarkastusten toistuvuudesta, oikeusturvasta sekä tarpeesta saattaa valtiovarainvaliokunnan mietintöluonnos perustuslakivaliokunnan käsiteltäväksi esittämät valtiosääntöoikeudelliset huomautukset otetaan asianmukaisesti huomioon.

Nyt lausuttavana olevassa hallituksen esityksen luonnosversiossa todetaan toteutettavan perustuslakivaliokunnan lausunnossa PeVL 48/2025 vp lakiehdotukseen edellyttämät muutokset. Seuraavassa edellytettyihin muutoksiin esitettyjä ratkaisuja käydään lävitse kohta kohdalta.

Vertailutietotarkastuksen tekemisen perusteiden sääntely

Perustuslakivaliokunta katsoi alkuperäisestä hallituksen esityksestä antamassa lausunnossaan, että alkuperäisen esityksen ehdotusta verotusmenettelylain 21 §:n 1 momentiksi ei voida pitää asianmukaisena perustuslain 2 §:n 3 momentin kannalta, koska siitä ei ilmene, mihin harkintaan Verohallinto perustaa toimivaltansa käytön. Perustuslakivaliokunnan lausunnon mukaan säännöstä on perustuslaista johtuvista syistä tarkennettava siten, että siitä ilmenevät ne perusteet, joilla Verohallinto voi perustella vertailutietotarkastuksen tekemistä.

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan perustuslakivaliokunnan verotusmenettelylain 21 §:n 1 momenttia koskevien huomioiden perusteella esityksessä ehdotetaan, että säännöksessä täsmennetään Verohallinnon toimivaltaperustetta vertailutietotarkastusten tekemiselle. Mainitun säännöksen pykälätekstiin lisättäisiin myös lisäedellytyksiä, jotka rajaisivat Verohallinnon harkintavaltaa vertailutietotarkastusten toimittamisessa.

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan vertailutietotarkastuksen on kohdistuttava sellaisen verotusta koskevan veloitteen noudattamisen valvontaan, jonka laiminlyönti muodostaa taloudellisesti merkittävän riskin verotulojen lainmukaiselle kertymiselle tai merkittävän riskin verovelvollisten yhdenvertaisuuden toteutumiselle.

Tietosuojavaltuutettu toteaa käsityksensä, että vaikka näitä nyt vertailutietotarkastuksen tekemiseksi esitettyjä edellytettyjä perusteita onkin käsitelty esitettyä lainkohtaa tarkemmin hallituksen esitysluonnoksen perusteluissa, jää perusteiden sisältö silti melko yleisluonteiseksi, eikä niiden tarkasta ulottuvuudesta tiettyihin henkilöihin (rekisteröityihin) ja siten heidän henkilötietojensa käsittelyyn jää täyttä varmuutta.

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan viime kädessä viranomaisen harkintaan jäisi edelleen, millä edellytyksillä vertailutietotarkastus voitaisiin tehdä. Esitysluonnoksessa ei esitetä lisättäväksi pykälätekstiin niitä edellytyksiä, konkreettisia kriteereitä, joiden täyttyessä viranomainen voisi tehdä vertailutietotarkastuksen. Uutta esitysluonnosta ei siten ole edelleenkaan kehitetty siten, että viranomaisen toimivaltaa rajoittavista edellytyksistä säädettäisiin lailla ja jonka tietosuojavaltuutettu katsoo välttämättömäksi.

Säätelyn täsmentäminen

Perustuslakivaliokunta katsoi alkuperäisestä hallituksen esityksestä antamassa lausunnossaan, että ehdotettu sääntely ei perustuslakivaliokunnan mielestä täytä perustuslakivaliokunnan käytännössä tiedonsaantioikeuden täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden osalta asetettuja vaatimuksia. Ehdotettua sääntelyä on perustuslain 10 §:stä johtuvista syistä täsmennettävä siten, että siinä tarkemmin määritellään ne edellytykset, joiden perusteella voidaan arvioida, että pyydetty tiedot ovat välttämättömiä verovalvonnan kannalta.

Lausuttavana olevassa hallituksen esitysluonnoksessa verotusmenettelystä annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 21 a §, joka koskisi tietopyyntöä vertailutietotarkastuksessa. Lisättäväksi ehdotetussa 21 a §:ssä määritellään perustuslakivaliokunnan lausunnossa edellytetyn mukaisesti esitysluonnoksen mukaan ne edellytykset, joiden perusteella voidaan arvioida, että pyydetty tiedot ovat välttämättömiä verovalvonnan kannalta. Perustuslakivaliokunnan lausunnon mukaan alkuperäisessä esityksessä ehdotettua sääntelyä on perustuslain 10 §:stä johtuvista syistä täsmennettävä myös siten, ettei se mahdollista massamuotoista ja yksilöimätöntä tietojen keräämistä.

Esitysluonnoksen mukaan nyt ehdotettavassa 21 a §:ssä säädettäisiin tietopyynnön rajaamisesta verovalvonnessa välttämättömiin tietoihin siten, että pyydettyjen tietojen ei voitaisi katsoa olevan perustuslakivaliokunnan lausunnossa tarkoitetulla tavalla massamuotoisia ja yksilöimättömiä, kun lisäksi otetaan huomioon ehdotettavan 21 §:n 1 momentissa säädetyt edellytykset vertailutietotarkastuksen toimittamiselle. Ehdotettavan sääntelyn mukaisessa tietopyynnössä käytettävät rajausehdot rajaisivat esitysluonnoksen mukaan tietopyynnön kohteena olevan verovelvollisjoukon ja pyydettyt tiedot täsmällisesti ja tarkkarajaisesti, vaikka tietopyynnössä ei sinänsä yksilöitäisi verovelvollisia esimerkiksi nimellä, henkilötunnuksella tai yritys- ja yhteisötunnuksella.

Nyt lausuttavassa esitysluonnoksessa ehdotetussa 21 a §:n 2 momentissa vertailutietotarkastusten käyttöalaa rajattaisiin esitysluonnoksen mukaan huomattavasti maksutapahtumatietojen osalta. Jos valvonnan kohteena on luonnollisten henkilöiden verotusta koskevien velvoitteiden noudattaminen, luonnollisia henkilöitä koskevista maksupalvelulain (290/2010) 8 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetun maksutilin maksutapahtumista voisi momentin mukaan pyytää tietoja vain, jos maksu on tapahtunut Suomesta ulkomaille tai ulkomailta Suomeen.

Tähän liittyen esitysluonnoksessa todetaankin, että merkittävin tietopyynnön rajaamista koskeva muutos verrattuna alkuperäiseen hallituksen esitykseen koskisi luonnollisten henkilöiden verovalvonnassa maksutilien kotimaisten maksutapahtumien rajaamista kokonaan tietopyynnön ulkopuolelle. Muutoksilla turvattaisiin esitysluonnoksen mukaan se, että sääntely ei voisi mahdollistaa liian laajaa maksutapahtumatietojen pyytämistä esimerkiksi siten, että maksutapahtumien perusteella olisi mahdollista muodostaa kokonaiskuva henkilön yksityiselämästä. Säännös rajoittaisi merkittävästi Verohallinnon oikeutta maksutapahtumien pyytämiseen vertailutietotarkastuksessa. Esitysluonnoksen mukaan toisaalta luonnollisten henkilöiden verovalvonnan kannalta välttämättömät maksutilien maksutapahtumatiedot ovat tyypillisesti rajat ylittäviä.

Esitysluonnoksen mukaan ehdotettavassa 21 a §:n 3 momentissa säädettäisiin puolestaan, että Verohallinnon on tietopyynnössä veloitettava tiedonantovelvollista poistamaan annettavista tiedoista nimi- ja muut yksilöintitiedot, jotka koskevat sitä osapuolta, jonka ilmoittamisvelvollisuuden tai muun verotusta koskevan veloitteen noudattamisen valvontaan vertailutietotarkastus ei kohdistu, jos tämä toinen osapuoli on luonnollinen henkilö, eikä toisen osapuolen henkilöllisyys vaikuta suoraan verovalvonnan kohteena olevan verovelvollisen verotukseen.

Tietosuojavaltuutettu toteaa ehdotusten olevan sinänsä oikeansuuntaisia, sääntelyä täsmentäviä toimia. Hallituksen esitysluonnoksesta ei kuitenkaan käy edelleenkaan ilmi riittävällä tarkkuudella, millaisten edellytysten täytyessä voitaisiin katsoa kyseessä olevan laissa tarkoitettu välttämättömyys.

Tietosuojavaltuutettu toteaa, että hallituksen esitysluonnos jää edelleen varsin laajaksi ja väljäksi. Tietosuojavaltuutettu katsoo, että luonnos on tältä osin edelleen jännitteinen perustuslakivaliokunnan aiempien arvioiden kanssa. Tietosuojavaltuutettu myös toteaa käsityksensä, että tietosuojavaltuutetun (Tietosuojavaltuutettu 11.11.2022, Dnro 3681/186/21) ja korkeimman hallinto-oikeuden (KHO 2020:8) Verohallinnon vertailutieto-tarkastuksia koskevat päätökset ovat koskeneet nimenomaan Suomen rajat ylittäviä tilanteita. Tietosuojavaltuutettu katsoo, että hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetussa muodossa sääntely mahdollistaisi massa-muotoisen tiedonkeruun vastaavassa muodossa, jota sanotuissa päätöksissä on tarkasteltu.

Vertailutietotarkastuksen käytön viimesijaisuus

Perustuslakivaliokunta totesi alkuperäisestä hallituksen esityksestä antamassa lausunnossaan, että laissa tulisi nimenomaisesti säätää välttämättömyyden kytkemisestä viimesijaisuuteen esimerkiksi siten, että vertailutietotarkastuksen käyttö olisi mahdollista vain, jos Verohallinto ei ole saanut välttämättömiä tietoja tavallisella, kohdennetulla verotarkastuksella tai kohdennetulla sivullisen tiedonantovelvollisuudella. Tämän vuoksi hallituksen esitysluonnoksessa todetaan, että verotusmenettelylain 21 §:n 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi, että vertailutietotarkastus voidaan toimittaa, jos se on välttämätöntä verovalvonnan suorittamiseksi sen takia, että Verohallinto ei voi saada valvontaa varten tietoja sivulliselta muiden tässä laissa säädettyjen tiedonantovelvoitteiden perusteella.

Tietosuojavaltuutettu toteaa tämänkin ehdotuksen olevan sinänsä oikeansuuntainen toimi. Hallituksen esitysluonnoksesta ei käy ilmi riittävällä tarkkuudella ne kriteerit, joiden täytyessä voitaisiin katsoa kyseessä olevan laissa tarkoitettu viimesijaisuuden vaatimuksen täyttyminen.

Tietojen keräämisen laajuus ja tarkastusten toistuvuus

Perustuslakivaliokunta katsoi alkuperäisestä hallituksen esityksestä antamassa lausunnossaan myös, että ehdotettua sääntelyä on perustuslain 10 §:stä johtuvista syistä täsmennettävä siten, ettei se mahdollista massamuotoista ja yksilöimätöntä tietojen keräämistä eikä myöskään tarkastusten toteuttamista toistuvasti ilman laissa säädettyjä, asianmukaisia lisäedellytyksiä.

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan vertailutietotarkastuksen tietopyyntöä koskeva sääntely siirrettäisiin 21 §:n 2 momentista uuteen 21 a §:ään. Esitysluonnoksen mukaan pykälään lisättävässä 2 momentissa säädettäisiin, että vertailutietotarkastus voidaan toimittaa myös toistuvasti kohdennettuna samaan tiedonantovelvolliseen saman velvoitteen noudattamisen valvomiseksi, jos riski velvoitteen laiminlyönnistä ei ole poistunut. Lisäksi säädettäisiin, että edellytyksenä olisi, että velvoitteen laiminlyönti muodostaa 1 momentissa tarkoitettulla tavalla edelleen taloudellisesti merkittävän riskin verotulojen lainmukaiselle kertymiselle tai merkittävän riskin verovelvollisten yhdenvertaisuuden toteutumiselle, ja että uusi vertailutietotarkastus on välttämätön kyseisen velvoitteen noudattamisen valvonnassa. Tämä tarkoittaisi käytännössä, että Verohallinnon olisi arvioitava vertailutietotarkastuksen edellytysten täyttyminen uudelleen ottaen huomioon aikaisemmalla vertailutarkastuksella saadut tiedot. Tällöin ehdotettu sääntely täsmentäisi esitysluonnoksen mukaan alkuperäisessä esityksessä ehdotettua sääntelyä perustuslakivaliokunnan edellyttämällä tavalla siten, että sääntely ei mahdollistaisi vertailutietotarkastusten toteuttamista toistuvasti ilman laissa säädettyjä asianmukaisia lisäedellytyksiä.

Tietosuojavaltuutettu toteaa käsityksensä, että erityisesti tarkastusten toteuttamiseen edellytettyjen perusteiden sisältö jää melko yleisluonteiseksi, eikä niiden tarkasta ulottuvuudesta tiettyihin henkilöihin (rekisteröityihin) ja siten heidän henkilötietojensa käsittelyyn jää tämänkään osalta täyttä varmuutta.

Oikeusturva (rekisteröidyn oikeuksien käyttö)

Lisäksi perustuslakivaliokunta piti alkuperäisestä hallituksen esityksestä antamassa lausunnossaan perustuslain 10 ja 21 §:n kannalta välttämättömänä vahvistaa yksilön jälkikäteistä oikeusturvaa koskevaa sääntelyä. Perustuslakivaliokunta totesi lausunnossaan, että hallituksen esityksen perusteella jää epäselväksi, miten henkilö, jonka verotuksesta ei ole kyse, saa tiedon arkaluontoisten henkilötietojensa käsittelystä. Perustuslakivaliokunnan mielestä se, ettei esitys sisällä ehdotuksia tehokkaasta jälkikäteisestä oikeusturvasta on yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta ongelmallista ja asettaa erityisiä vaatimuksia etukäteisvalvonnalle.

Nyt lausuttavassa hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetussa verotusmenettelylain 21 §:n 6 momentissa säädettäisiin, että Verohallinnon on rekisteröidyn tiedonsaantioikeuden turvaamiseksi talletettava tieto siitä, onko luonnollisen henkilön tietoja käsitelty vertailutietotarkastuksella. Verohallinnon olisi talletettava myös tieto siitä, mihin 21 a §:n mukaiseen tietopyyntöön käsittely liittyy. Tämä velvollisuus koskisi vain sitä tietoa, että henkilön tietoja on käsitelty vertailutietotarkastuksella. Itse vertailutietona saatu tieto sisältöineen hävitettäisiin 6 momentissa ehdotetulla tavalla. Ehdotetun momentin mukaan nämä tiedot on säilytettävä viiden vuoden ajan siitä ajankohdasta, kun Verohallinto on saanut vertailutietoaineiston. Ehdotetun momentin mukaan luonnollisella henkilöllä olisi pyynnöstä oikeus saada tieto henkilötietojensa käsittelystä vertailutietotarkastuksella.

Kuten alkuperäisen hallituksen esityksen perusteluissa on todettu, luonnollisen henkilön tiedolliset oikeudet voidaan hallituksen esitysluonnoksen perusteluiden mukaan toteuttaa sen jälkeen, kun tietojen antaminen ei enää vaaranna verovalvontaa, mutta tietosuojavaltuutettu voi pyynnöstä tarkastaa rekisteröityä koskevien tietojen lainmukaisuuden silloinkin, kun rekisteröity itse ei voi käyttää tarkastusoikeutta. Tietosuojavaltuutettu painottaa, että tämän välillisen tarkastusoikeuden osalta on syytä myös arvioida tietosuojavaltuutetulle kohdistuvien lisäresurssien tarpeellisuutta.

Tietosuojavaltuutettu toteaa käsityksensä, että yksilön jälkikäteistä oikeusturvaa koskevaa sääntelyä on lausuttavassa hallituksen esitysluonnoksessa parannettu ja täsmennetty aiempaan hallituksen esitykseen verrattuna. Hallituksen esitysluonnoksen perusteella rekisteröidyn oikeuksien käyttö olisi aiemman hallituksen esityksen tavoin kuitenkin siten rajoitettua ja niitä olisi osittain kokonaan mahdotonta käyttää henkilökohtaisesti verovalvonnan aikana. Rekisteröidyn oikeuksien rajoitettu käyttö koskisi tehtävien tietopyyntöjen vuoksi potentiaalisesti suurta määrää kansalaisia huolimatta siitä, että heitä ei epäiltäisi syyllistyneen väärinkäytöksiin.

Tarkastusoikeuden käyttäminen tietosuojavaltuutetun välityksellä tietosuojalain 34 §:n 4 momentin mukaisesti on aiemman hallituksen esityksen tavoin todettu hallituksen esitysluonnoksen perusteluissa. Tietosuojavaltuutettu kuitenkin toteaa edelleen, että varsinkin tilanteissa, joissa rekisteröidyt eivät saisi tietoa kesken verovalvonnan siitä, onko heidän tietojaan luovutettu tai

käytetty verovalvontaa varten, olisi keskeistä, että kansalaisille kerrotaan selkeästi mahdollisuudesta pyytää tietosuojavaltuutettua tarkastamaan, mitä tietoja hänestä käsitellään.

Tietosuojaperiaatteiden huomioiminen

Henkilötietojen käsittelyä koskevista periaatteista säädetään yleisen tietosuoja-asetuksen 5 artiklassa. Tietosuojaperiaatteita on noudatettava aina, kun käsitellään henkilötietoja. Tietosuojaperiaatteiden mukaan henkilötietoja on:

- käsiteltävä lainmukaisesti, asianmukaisesti ja rekisteröidyn kannalta läpinäkyvästi (lainmukaisuus, asianmukaisuus ja läpinäkyvyys)
- kerättävä ja käsiteltävä tiettyä, nimenomaista ja laillista tarkoitusta varten (käyttötarkoitussidonnaisuus)
- kerättävä vain tarpeellinen määrä henkilötietojen käsittelyn tarkoitukseen nähden (tietojen minimointi)
- päivitettävä aina tarvittaessa: epätarkat ja virheelliset henkilötiedot on poistettava tai oikaistava viipymättä (tietojen täsmällisyys)
- säilytettävä muodossa, josta rekisteröity on tunnistettavissa ainoastaan niin kauan kuin on tarpeen tietojenkäsittelyn tarkoitusten toteuttamista varten (säilytyksen rajoittaminen)
- käsiteltävä luottamuksellisesti ja turvallisesti (luottamuksellisuus ja turvallisuus).

Tietojen minimointi -periaatteen mukaisesti henkilötietoja ei saa kerätä tai käsitellä laajemmin kuin on välttämätöntä käyttötarkoituksen kannalta. Henkilötietoja saa käsitellä vain silloin, kun käsittelyn tarkoitusta ei ole mahdollista toteuttaa muulla tavoin. Käsiteltävien henkilötietojen on oltava asianmukaisia eli kerättyjen tietojen on oltava sellaisia tietoja, joilla kyetään täyttämään määritelty käyttötarkoitus, olennaisia eli kerätyillä henkilötiedoilla on oltava selkeä yhteys määriteltyyn käyttötarkoitukseen ja rajoitettuja eli välttämättömiä määritellyn henkilötietojen käyttötarkoituksen kannalta.

Yleisen tietosuoja-asetuksen 25 artiklan 2 kohdan nojalla rekisterinpitäjän on valittava ja pantava täytäntöön henkilötietojen käsittelytoimet, joilla oletusarvoisesti toteutetaan vain asetetun lainmukaisen tavoitteen saavuttamiseksi ehdottoman välttämätön henkilötietojen käsittely. Kyseistä veloitetta sovelletaan erityisesti tietojen minimoinnin periaatteen noudattamiseen.

Puolestaan tietojen täsmällisyys -periaatteen mukaisesti käsiteltävien henkilötietojen on oltava täsmällisiä ja päivitettyjä. Epätarkat ja virheelliset henkilötiedot on oikaistava tai poistettava

viipymättä. Rekisterinpitäjän tulee varmistua hallussaan olevien tietojen täsmällisyydestä. Tietojen oikeellisuuden varmistaminen on erityisen tärkeää silloin, kun henkilötietojen perusteella tehdään yksilön kannalta olennaisia päätöksiä. Epä-täsmälliset ja virheelliset tiedot voivat vakavalla tavalla vaarantaa rekisteröidyn oikeuksia.

Lisäksi tietosuojalain (1050/2018) 4 §:n 2 kohta edellyttää, että henkilötietojen käsittely on oikeasuhtaista viranomaisen toiminnassa yleisen edun mukaisen tehtävän suorittamiseksi.

Aiemman hallituksen esityksen tavoin hallituksen uuden esitysluonnoksen mukaisesti ehdotetussa verotusmenettelylain 21 §:ssä mahdollistettaisiin laajojen tietopyyntöjen tekeminen vertailutietotarkastuksia koskien. Nämä tietopyynnot kohdistuisivat suuriin joukkoihin rekisteröityjä, joihin rekisterinpitäjiltä (sivullisilta) saaduissa vastauksissa olisi mukana suuria määriä henkilötietoja.

Tietosuojavaltuutetun käsityksen mukaan nämä tietopyynnot olisivat sinänsä rajattuja esitysluonnoksessa esitetyin tavoin. Esitysluonnoksen kuvailu kyseisten tietopyyntöjen rajauksesta on kuitenkin edelleen jännitteessä sen kanssa, että niihin saatavat vastaukset sisältäisivät joka tapauksessa laajoja tietoaaineistoja rekisteröityjen tilitapahtumia koskien. Verohallinto saisi toteuttaa valvontaa, jossa se tulisi väistämättä käsittelemään myös suuria määriä tarpeettomia henkilötietoja. Tämä ylimitoitettu toimintatapa ei olisi edelleenkään oikeasuhtainen tietosuojaperiaatteiden ja erityisesti tietojen minimointiperiaatteen toteutumisen kanssa.

Tietosuojavaltuutettu toteaa, että vaikka sinänsä voi olla tarpeellista tai jopa välttämätöntä, että verovalvonnan tehokkaaksi toteuttamiseksi käsitellään myös tietoja, jotka koskevat muitakin kuin tutkinnan kohteena olevia, olisi lailla kuitenkin määriteltävä ne edellytykset, joiden täyttyessä voidaan katsoa kyseessä olevan lailla säädettyksi ehdotettu välttämättömyys.

Tietosuojavaltuutettu on todennut jo 11.11.2022 antamassaan päätöksessä (Dnro 3681/186/21), että koska Verohallinto ryhtyy tietoaaineistoja analysoidessaan heti rajaamaan tarkempiin veroriskianalyysiin johtavia tilitapahtumia, ei vertailutietotarkastusta varten pyydettävien tietojen laajuutta voida pitää perusteltuna yleisen tietosuojasetuksen 5 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisen minimointiperiaatteen tai tietosuojalain 4 §:n 2 kohdan asettaman oikeasuhtaisuusvaatimuksen näkökulmasta.

Tietosuojavaltuutettu toteaa, että nyt arvioitavan hallituksen esitysluonnoksen perusteella esitetty johtaisi samantyyppiseen tietopyyntöjen takia saadun aineiston rajaamiseen. Suuria määriä (tarpeettomia) henkilötietoja kertyisi tietopyyntöjen seurauksena Verohallinnolle ja siten myös niistä kansalaisista, joiden ei epäillä syyllistyneen väärinkäytöksiin.

Nyt lausuttavana olevassa hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetussa verotusmenettelylain 21 §:n 6 momentissa säädettäisiin alkuperäisen hallituksen esityksen tavoin siitä, että Verohallinnon olisi hävitettävä vertailutietotarkastuksella saadut tiedot heti, kun ne todetaan verotuksessa tarpeettomiksi. Tiedot, joita ei ole käytetty verotustoimenpiteissä, olisi kuitenkin aina hävitettävä viimeistään kahden vuoden kuluttua siitä, kun tiedot on annettu Verohallinnolle.

Säilytyksen rajoittamista koskevan tietosuojaperiaatteen mukaisesti henkilötietoja saa säilyttää vain niin kauan, kun ne ovat tarpeen henkilötietojen käyttötarkoituksen kannalta. Kun henkilötietoja ei enää tarvita, ne tulee anonymisoida tai poistaa. Verotuksen osalta tarpeettomien tietojen kahden vuoden säilyttämisaika on tietosuojavaltuutetun käsityksen mukaan edelleen aiemman lausuntonsa mukaisesti katsottavissa liian pitkäksi ja siten ylimitoitetuksi, huomioiden, että varsinaista käsittelyperustetta kyseisten tietojen säilyttämiselle ei ole lainkaan. Käsittelylle tarpeettomat henkilötiedot tulisi poistaa välittömästi ja viipymättä. Tietosuojavaltuutettu kuitenkin toteaa, että kyseisen 6 momentin maininta siitä, että tarpeettomien tietojen poisto tulisi tehdä heti, on tarkoituksena sinänsä oikeanlainen huomioiden säilytyksen rajoittamista koskevan tietosuojaperiaatteen toteutuminen.

Erityisten henkilötietoryhmien käsittely

Nyt lausuttavana olevassa hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetussa verotusmenettelylain 21 §:n 4 momentissa säädettäisiin siitä, että Verohallinto saisi käsitellä yleisessä tietosuoja-asetuksessa 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja erityisiä henkilötietoryhmiä, jos tällaisia tietoja välillisesti ilmenee 2 momentin nojalla pyydetyistä tiedoista ja tietojen käsittely on välttämätöntä verovalvonnassa. Lisäksi 4 momentissa säädettäisiin aiempaan esitykseen verrattuna uutena, että vertailutietotarkastusta ei saa toimittaa siinä tarkoituksessa, että kerättäisiin erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja tai että muodostettaisiin kokonaiskuva henkilön yksityiselämästä.

Esitettyä uudistettavaa lainkohtaa on siten täydennetty jatkovalmistelussa aiempaan hallituksen esitykseen verrattuna. Tietosuojavaltuutettu toteaa käsityksensä, että kohtaan tehdyt lisäykset ovat myönteinen asia henki-lötietojen suojan näkökulmasta ja ne rajaavat osaltaan potentiaalisesti käsiteltäviä erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja.

Esitysluonnoksen mukaan mahdollistettaisiin laajojen tietopyyntöjen tekeminen vertailutietotarkastuksia koskien. Nämä tietopyynnöt kohdistuisivat suuriin joukkoihin rekisteröityjä, joihin rekisterinpitäjiltä saaduissa vastauksissa olisi aiemman hallituksen esityksen tavoin mukana suuria määriä henkilötietoja ja siten myös väistämättä laajasti erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia

henkilötietoja. Erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja tultaisiin käsittelemään vertailutietotarkastusten vuoksi.

Erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja on suojeltava erityisen tarkasti, koska niiden käsittely voi aiheuttaa huomattavia riskejä henkilön perusoikeuksille ja -vapauksille. Kyseisten tietojen käsittelyn mahdollistavan sääntelyn tulee siten olla oikeassa suhteessa käsittelyn tavoitteeseen nähden, ja siinä tulee noudattaa keskeisiltä osin oikeutta henkilötietojen suojaan.

Alkuperäisen hallituksen esityksen mukaan vertailutietotarkastuksen tarkoituksena on kohdentaa tietojen käsittely verotuksessa merkityksellisiin tapahtumiin. Uusi esitysluonnos taas toteaa, että vertailutietotarkastusta ei saa toimittaa siinä tarkoituksessa, että kerättäisiin erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja tai että muodostettaisiin kokonaiskuva henkilön yksityiselämästä. On kuitenkin selvää, että nyt esitetty nimenomaisesti mahdollistaisi samalla myös erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tieto-jen keräämisen tai ainakin osittaisen kokonaiskuvan muodostamisen henkilön yksityiselämästä. Tämä toteutuisi samalla siten myös niistä kan-salaisista, joiden ei epäillä syyllistyneen väärinkäytöksiin.

Ihmisten yksityiselämästä voi nykyisin saada yksityiskohtaisen kuvan pankkitilin tapahtumien perusteella. Tilitapahtumat voivat paljastaa henkilöstä arkaluonteisiakin tietoja esimerkiksi terveystietojen käytöstä.

Kuten alkuperäisessä hallituksen esityksessäkin tuodaan ilmi, on perustuslakivaliokunta lausuntokäytännössään (esimerkiksi PeVL 3/2017 vp) kiinnittänyt erityistä huomiota siihen, että arkaluonteisten tietojen käsittely on syytä rajata täsmällisillä ja tarkkarajaisilla säännöksillä vain välttämättömään. Huomioiden tällaisten tietojen ilmeneminen nyt lausuttavana olevassa hallituksen esitysluonnoksessa kuvatuista tiedoista, on se edelleen vastoin tai ainakin jännitteessä perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännössään toteamaa koskien.

Huomioiden ennen kaikkea hallituksen esitysluonnoksessa esitetty kerättävien tietojen massaluonteisuus, tietosuojavaltuutettu toteaa esitysluonnoksen olevan hallituksen esityksen tavoin olevan edelleen selkeässä ristiriidassa erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen käsittelyn oikeasuhtaisuuden osalta.

Esimerkit tietopyyntöjen rajaamisesta

Tietosuojavaltuutettu toteaa, että hallituksen esitysluonnoksessa on esitetty nyt viisi ehdotetun verotusmenettelylain 21 §:n ja yleisen tietosuojasetuksen periaatteet täyttävää esimerkkiä tietopyyntöjen rajaamisesta. Esimerkit ovat kuitenkin jossain määrin yhä edelleen varsin yleisellä

tasolla. Esimerkkien tulisi olla riittävän tarkkoja, jotta ne auttaisivat käsittämään paremmin ja syvällisemmin niitä vertailutietotarkastustilanteita ja siten henkilötietojen keräämistilanteita, joita tavoiteltaisiin lainsäädäntömuutoksilla.

Kysymys siitä, onko kyse välttämättömästä tietopyynnöstä, jäisi hallituksen esitysluonnoksen mukaisesti edelleen keskeisiltä osin sen viran-omaisen eli Verohallinnon omaan harkintaan, joka pyynnön esittäisi. Tietosuoja-valtuutettu katsoo, että edellytyksistä tulisi säätää tarkemmin lailla.

Suhteesta perustuslakivaliokunnan aiempiin arvioihin

Vertailutietotarkastusta koskeva alkuperäinen hallituksen esitys sekä nyt lausuttavana oleva uusi hallituksen esitysluonnos ovat merkityksellisiä perustuslain (731/1999) 10 §:ssä turvattun yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta. Henkilötietojen suoja kuuluu osana perustuslain 10 §:n 1 momentilla turvattuun yksityiselämän suojaan. Henkilötietojen suojasta on säädettävä lailla. Henkilötietojen suoja toteutetaan ennen kaikkea tietosuoja-asetuksella sekä sitä täsmentävällä ja täydentävällä tietosuojalailla.

Perustuslain 10 §:n mukaista suojaa täydentävät Euroopan unionin perusoikeuskirjan 7 artiklassa turvattu yksityiselämän suoja ja 8 artiklassa turvattu henkilötietojen suoja sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen (Euroopan ihmisoikeussopimus, SopS 18 ja 19/1990) 8 artiklan mukainen yksityiselämän suoja.

Henkilötietojen suoja koskevia rajoituksia tulisi myös arvioida Euroopan unionin perusoikeuskirjan 51 artiklan 1 kohdan mukaisesti siinä edellytetyn suhteellisuusperiaatteen ja välttämättömyysvaatimuksen pohjalta.

Perustuslakivaliokunta on pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmää koskevan esityksen yhteydessä antamassaan lausunnossa (PeVL 48/2018 vp) ottanut kantaa tilitapahtumatietojen käsittelyyn. Lausunnon mukaan tilitapahtumista voi ilmetä suoraan jopa arkaluonteisia tietoja, kuten tietoja uskonnollisen yhdyskunnan jäsenyydestä tai terveydenhuoltopalvelujen käytöstä. Valiokunnan mielestä luonnollisen henkilön yksityis-kohtaiset tilitiedot rinnastuvat tämän johdosta yksityiselämän suojan ydinalueelle kuuluviin arkaluonteisiin tietoihin. Perustuslakivaliokunta on mainitussa lausunnossa ja laajemminkin lausuntokäytännössään (esim. PeVL 3/2017 vp, s. 5) kiinnittänyt erityistä huomiota siihen, että arkaluonteisten tietojen käsittely on syytä rajata täsmällisillä ja tarkkarajaisilla säännöksillä vain välttämättömään.

Perustuslakivaliokunnan mukaan valtiosääntöisessä arviossa painopiste on henkilötietojen suojan ja käsittelyä määrittävien säännösten sisällöllisessä arvioinnissa. Kansallisen liikkumavaran käyttöön

kohdistuvassa arvioinnissa ovat merkityksellisiä esimerkiksi yksityiselämän ja henkilötietojen suojan asettamat sisällölliset vaatimukset sekä muiden informaatioon liittyvien perusoikeuksien suojan suhde yksityiselämän ja henkilötietojen suojaan (PeVL 14/2018 vp, s. 7).

Perustuslakivaliokunta on kiinnittänyt huomiota siihen, että tällainen arvio on mahdollinen vain, jos hallituksen esityksessä eritellään riittävällä seikkaperäisyydellä ne syyt, joiden vuoksi henkilötietojen käsittely katsotaan lakiehdotuksessa välttämättömäksi.

Valiokunta ei ole pitänyt riittävänä johtopäätöksenomaisia toteamuksia siitä, että ehdotettu laintasoinen sääntely on täsmällistä ja tarkkarajaista sekä perusoikeusjärjestelmän kokonaisuuden kannalta hyväksyttävää ja että ehdotetut muutokset ovat oikeasuhtaisia suhteessa niiden käyttötarkoitukseen, eikä tavoitetta ole saavutettavissa perusoikeuteen vähemmän puuttuvien keinoin, mikäli sääätämisperusteluissa ei ole kuitenkaan lainkaan täsmennetty niitä perusteita, joiden valossa uusia valtuuksia henkilötietojen käsittelyyn voitaisiin pitää perustuslain näkökulmasta hyväksyttävään syyhyn perustuvina ja oikeasuhtaisina (PeVL 38/2016 vp, s. 3). Valiokunta on painottanut, että tällainen puute lakiehdotuksen perusteluissa voi äärimmillään johtaa siihen, että lakiehdotuksen arvioidaan olevan asianmukaisesti perustelematta jääneiltä osiltaan perustuslain vastainen (ks. esim. PeVL 38/2016 vp, s. 3, PeVL 9/2016 vp, s. 6 ja PeVL 19/1998 vp, s. 3–4).

Nyt tarkasteltavassa hallituksen esityksessä ehdotettujen muutosten vaikutusten henkilötietojen suojaan voidaan arvioida olevan myönteisiä verrattuna alkuperäisessä hallituksen esityksessä esitettyyn, koska niillä otetaan paremmin huomioon perustuslakivaliokunnan hallituksen esitystä koskevassa lausunnossakin esittämät perustuslain 10 §:n 1 momentissa säädettyä yksityiselämän ja henkilötietojen suojaa koskevat huomautukset. Lausuttavan esitysluonnoksen mukaisesti säännöksen soveltamisen edellytyksistä säädettäisiin nimenomaisesti ja muutoinkin säännös muuttuisi täsmällisemmäksi ja tarkkarajaisemmaksi. Säännökseen lisättäisiin esitysluonnoksen mukaan myös sääntelyä luonnollisen henkilön oikeudesta saada tieto henkilötietojensa käsittelystä vertailutietotarkastuksella.

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan merkittävin tietopyynnön rajaamista koskeva muutos verrattuna alkuperäiseen esitykseen koskisi luonnollisten henkilöiden verovalvonnassa heitä koskevien maksutilien kotimaisten maksutapahtumien rajaamista kokonaan tietopyynnön ulkopuolelle. Tämä turvaisi esitysluonnoksen mukaan sen, että sääntely ei voi mahdollistaa liian laajaa maksutapahtumatietojen pyytämistä esimerkiksi siten, että maksutapahtumien perusteella olisi mahdollista muodostaa kokonaiskuva henkilön yksityiselämästä.

Kuten edellä on käyty lävitse, eduskunnan perustuslakivaliokunta esitti arvioitavaan alkuperäiseen hallituksen esitykseen sisältyvään lakiehdotukseen useita muutoksia. Se totesi myös käsityksensä, että lakiehdotuksen muuttaminen tällä tavoin koskee ainakin osittain lakiehdotuksen keskeisiä osia.

Perustuslakivaliokunta totesi lausunnossaan lisäksi, että sen mukaan valtiovarainvaliokunnan on tarkkaan harkittava, onko lakiehdotuksen muuttaminen mahdollista eduskunnassa.

Perusoikeuksiin puuttuva lainsäädäntö on tietosuoja-valtuutetun käsityksen mukaan syytä valmistella erityisen huolellisesti punnitien eri näkökohtia tasapainoisesti. Ihmisten yksityisyydensuojaa kavennettaisiin nyt lausuttavassa lakiehdotuksessa yhdessä alkuperäisen hallituksen esityksen kanssa merkittävästi. Tietosuoja-valtuutettu korostaa, että viranomaisen rajattu toimivalta on yksi demokratian ja oikeusvaltion kulmakivistä. Liian laajat toimivaltuudet ja tietojen käsittelyoikeudet voivat rapauttaa ihmisten luottamusta viranomaistoimintaan. Viranomaisen toimivalta, tietojen käyttötarkoitukset ja se, mitä tietoja kuhunkin tarkoitukseen voidaan käsitellä, on rajattava tarkasti. Hyväksyttävän tavoitteen (eli tässä tapauksessa ve-ronkierron torjumiseen) käytettävien keinojen tulee olla kohdennettuja ja oikeasuhtaisia.

Perustuslakivaliokunnan edellyttämä riittävä erittely riittävällä seikkaperäisyydellä niistä syistä, joiden vuoksi henkilötietojen käsittely katsottaisiin lakiehdotuksessa välttämättömäksi, ei tietosuoja-valtuutetun käsityksen mukaan täysimittaisesti toteudu hallituksen esityksessä esitysluonnoksen tavoin erityisesti sen vuoksi, että henkilötietojen käsittely kohdistuisi laajaan tietoa-aineistoon, jossa olisi mukana suuria määriä tarpeettomia henkilötietoja.

Tietosuoja-valtuutettu toteaa käsityksensä perustuslakivaliokunnan tapaan, että alkuperäisen lakiehdotuksen muuttaminen perustuslakivaliokunnan edellyttämin tavoin koskee ainakin osittain lakiehdotuksen keskeisiä osia.

Huomioiden nyt säädettäväksi esitetyn kokonaisuuden kattavan aiemman alkuperäisen hallituksen esityksen sekä nyt lausuttavana olevan, hallituksen esitystä reilustikin muuttavan hallituksen esitysluonnoksen, toteaa tietosuoja-valtuutettu käsityksensä tämän kokonaisuuden olevan jo pelkästään esitysteknisesti sekavahko ja luettavuudeltaan hankala. Lainsäädäntökokonaisuuden soveltaminen vaatisi molempien hallitusten esitysten samanaikaista lukemista sekä niiden osin ristiriitaista ja päällekkäistä tulkintaa. Huomioiden asian vaikuttavuus lukuisten henkilöiden verotukseen, ei esitettyä soveltamisratkaisua voida pitää järkevänä jo pelkästään esitysteknisiin seikkoihin vedoten.

Huomioiden yllä todettu ja perustuslakivaliokunnan antama lausunto alkuperäistä hallituksen esitystä koskien, on nyt lausuttavana oleva hallituksen esitysluonnos tietosuoja-valtuutetun näkemyksen mukaan alkuperäisen hallituksen esityksen tapaan jännitteinen perustuslakivaliokunnan aiempien arvioiden kanssa.

Tietosuoja-valtuutettu kuitenkin samalla toteaa alkuperäisen hallituksen esityksen tavoin lausuttavana olevaa hallituksen esitysluonnosta koskien myönteisesti, että siinä esitettyjä pykälä

sekä niiden perusteluita on aikaisempaan luonnosversioon verrattuna lisätty ja muokattu jatkovalmistelussa merkittävästi.

Nyt tarkasteltavassa hallituksen esitysluonnoksessa todetaan, että hallitus pitää asian merkityksellisyyden ja perustuslakivaliokunnan alkuperäisestä esityksestä antaman lausunnon vuoksi suotavana, että perustuslakivaliokunta antaisi asiassa jälleen lausunnon. Tietosuojavaltuutettu pitää tätä lausunnon pyytämistä kannatettavana.

Lopuksi

Nykyiset analytiikkaratkaisut ja tekoälyn käyttö luovat nyt ja tulevaisuudessa monenlaisia potentiaalisia mahdollisuuksia tarkastella henkilötietoja sisältäviä suuria massa-aineistoja. Uusia ratkaisuja pohdittaessa on kuitenkin huomioitava tietosuojalainsäädännön vaatimukset. Toimintatapojen on oltava oikeasuhtaisia suhteessa siihen, mitä tavoitellaan.

Tietosuojavaltuutettu katsoo, että Verohallinnon vertailutietotarkastuksen suorittamista varten esitettyihin tietopyyntöihin liittyvässä henkilötietojen käsittelyssä olisi nyt lausuttavana olevan hallituksen esitysluonnoksenkin perusteella kyse laajamittaisesta henkilötietojen käsittelystä, jolla on merkittäviä vaikutuksia rekisteröidyn oikeuksille ja vapauksille. Kyseisten tietopyyntöjen takia toteutettavien luovutusten seurauksena toteutettavilla valvontatoimenpiteillä voi olla vaikutuksia rekisteröidyn taloudelliseen asemaan ja toimenpiteet voivat johtaa rikostutkintaan.

Tietosuojavaltuutettu viittaa aiemmin yllä todettuun sekä erityisesti perustuslakivaliokunnan omaan lausumaan siitä, onko (alkuperäisen) lakiehdotuksen muuttaminen mahdollista eduskunnassa ja katsoo, että perustuslakivaliokunnan olisi edelleen tarpeellista lausua, onko hallituksen uudessa esitysluonnoksessa rajattu lainsäädäntötoimin vertailutietotarkastusten toteuttamisen yhteydessä käsiteltyjen henkilötietojen määrää käsittelyn tarkoituksen kannalta välttämättömään ja voidaanko esitettyä henkilötietojen käsittelyä pitää oikeasuhtaisena sillä tavoiteltuun päämäärään nähden.

Nyt lausuttavana oleva hallituksen esitysluonnos on tietosuojavaltuutetun näkemyksen mukaan alkuperäisen hallituksen esityksen tapaan jännitteinen perustuslakivaliokunnan aiempien arvioiden kanssa.

Talus Anu
Tietosuojavaltuutetun toimisto

Vaanola Jussi
Tietosuojavaltuutetun toimisto